

PLA DE CONVIVÈNCIA

CEIP MIGUEL HERNÁNDEZ

(Aprovat pel C.E. 12-7-18)

INDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
1.1. MARC LEGAL	
1.2. JUSTIFICACIÓ DEL PLA	
2. SITUACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE	6
2.1. DESCRIPCIÓ I ANÀLISI DE LES CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE.	
2.2.1- EL CENTRE I EL SEU ENTORN.	
2.2. DIAGNÒSTIC ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA DEL CENTRE.	
2.3.1. RESPOSTES QUE EL CENTRE DÓNA A AQUESTES SITUACIONS. IMPLICACIÓ DEL PROFESSORAT, IMPLICACIÓ DE L'ALUMNAT I DE LES FAMÍLIES.	
2.3.2. RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES I AMB ELS SERVEIS I RECURSOS DEL SEU ENTORN I DE LA COMUNITAT (SERVEIS SOCIALS, SANITARIS,)	
2.3. OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA	
2.3.2. MILLORAR EL CLIMA DE CONVIVÈNCIA DINS EL CENTRE.	
2.3.3. GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES	
2.3.4. CONVIVÈNCIA DEMOCRÀTICA AL CENTRE ESCOLAR	
2.3.5. PROCESSOS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE	
Coneixement de l'alumnat.	
Canvis curriculars.	
Habilitats de comunicació i de resolució de conflictes.	
2.3.6. MESURES ORGANITZATIVES	
2.3.7. COL.LABORACIÓ FAMILIAR	
2.3.8. ENTORN SOCIOCOMUNITARI	
2.4. LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA	
2.5.1. COMPOSICIÓ	
2.5.2. FUNCIONS	
2.5.3. PLA D'ACTUACIÓ	
2.5. AULA DE CONVIVÈNCIA.	
2.6.1. CRITERIS DE FUNCIONAMENT	
2.6.2. OBJECTIUS DE L'AULA DE CONVIVÈNCIA	
2.6.3. ORGANITZACIÓ I NORMATIVA DE L'AULA DE CONVIVÈNCIA	
2.6.4. DERIVACIÓ I INFORMACIÓ A LES FAMÍLIES	
2.6.5. ASPECTES A TREBALLAR EN L'AULA	

3. MESURES I ACCIONS ORIENTADES PER A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES PER A ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU EN EL CENTRE.....	18
3.1. ODR 62/2014, DE 28 DE JULIOL	
• Competències en l'elaboració i el desenvolupament del pla de convivència (Article 5).	
• Aprovació, seguiment i avaluació del pla de convivència del centre (Article 6).	
• Informe i accions orientades a la promoció de la convivència i a la prevenció de conflictes per a aconseguir un adequat clima educatiu en el centre (Article 7).	
• Mesures i accions orientades a la promoció de la convivència i a la prevenció de conflictes per a aconseguir un adequat clima educatiu en el centre (Article 8).	
• Mediació en la resolució de conflictes (Article 10).	
3.2. MODELS D'ACTUACIÓ.	
3.2.1. Mesures preventives.	
3.2.2. Aplicar projectes de millora de la convivència.	
3.2.3. Temes transversals.	
3.2.4. Assemblea.	
3.2.4. Assemblea: Potenciar l'ús de l'assemblea com a lloc de discussió, detecció i primera intervenció dels problemes de convivència.	
- Objectius generals de la assemblea	
- Temporalització	
3.2.5. Participació de l'alumnat.	
4. PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ I D'INTERVENCIÓ PREVISTOS EN EL REGLAMENT DE RÈGIM INTERN DEL CENTRE.....	23
4.1. MODEL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L'ALUMNAT QUE PRESENTA ALTERACIONS CONDUCTUALS QUE DIFICULTEN LLEUMENT LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR.	
4.2. MECANISMES DE INTERVENCIÓ.	
4.3. CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE	
4.4. CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE.	
4.5. MESURES INTERVENCIÓ CASOS ASSAJAMENT.	
4.6. PLA D'ACTUACIÓ.	
4.6.1. Aspectes ha contemplar amb els alumnes.	
4.6.2. Aspectes a contemplar amb les famílies.	
4.6.3. Aspectes ha contemplar amb el professorat.	
4.7. SEGUIMENT DEL PLA D'ACTUACIÓ.	

5. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA ADREÇADES A LA COMUNITAT.....	27
6. ESTRATÈGIES PER A REALITZAR L'ELABORACIÓ, APROVACIÓ, DIFUSIÓ, APLICACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA EN EL MARC DEL PROJECTE EDUCATIU .	28
7. PROCEDIMENT PER TAL D'ARTICULAR LA COL-LABORACIÓ AMB ENTITATS I INSTITUCIONS DE L'ENTORN AL PLA DE CONVIVÈNCIA.....	29
8. PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR	30
ANNEX I: Assetjament escolar i ciberassetjament.....	30
ANNEX II: Conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme.....	33
ANNEX III: Maltractament infantil.....	36
ANNEX IV: Violència de gènere.....	38
ANNEX V: Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis.....	39
ANNEX VI: Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades en els annexos, si es produeixen fora del centre. 41	41
ANNEX VII: Model de comunicació al Ministeri Fiscal de conductes greument constitutives de falta o delictes penals	43
ESQUEMES PROTOCOLS	44

1. INTRODUCCIÓ.

1.1. MARC LEGAL

D'acord amb l'Ordre de 28 de juliol de 2014 de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, per la qual es regula el Pla de Convivència dels centres docents (DOGV 7330 de 01/08/14) que estableix que a partir del curs 2014-2015 cada centre ha d'elaborar el seu pla de convivència, l'equip directiu del CEIP presenta l'actualització del Pla de Convivència que serà aplicat durant el curs 2018-2019 i que serà avaluat al juny de 2017 dins de la memòria del curs.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 maig, d'Educació, modificada per la **Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre**, assenyala com uns dels principis en què s'inspira el sistema educatiu és l'exercici de la tolerància i de la llibertat dins dels principis democràtics de convivència. Destaca la necessitat d'una educació per a la prevenció de conflictes i la resolució pacífica d'estos, ...

El **Decret 233/1997, de 2 de setembre**, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional ... assenyala que és competència de la direcció dels centres afavorir la convivència en el centre... ordena la constitució de la comissió de convivència dins dels consells escolars, ...

El **Decret 39/2008, de 4 d'abril**, sobre la convivència en els centres docents i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis, estableix els instruments bàsics per a la consecució d'un adequat clima de convivència en el centre.

La Llei 12/2008, de Protecció Integral de la Infància i l'Adolescència i l'**Orde 1/2010, de 3 de maig**, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per la qual s'implanta el full de notificació de la possible situació de desprotecció del menor i s'estableix la coordinació interadministrativa per a la protecció integral de la infància. **Decret 233/2004, de 22 d'octubre**, del Govern Valencià, pel qual es crea l'**Observatori per a la Convivència Escolar**, que estableix mesures i facilita protocols d'actuació a fi d'ajudar els centres a previndre i gestionar situacions de conflicte.

Orde de 12 de setembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, s'ha regulat la notificació de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla PREVI.

Orde 8/2011, de 19 de maig, de la Conselleria de Solidaritat i Ciutadania. **Orde 62/2014, de 28 de juliol**, de la Conselleria d'Educació, alhora que actualitza les mesures de promoció de la convivència en els centres docents mitjançant l'elaboració, el desenrotllament, la revisió i l'avaluació dels seus plans de convivència, estableix els **protocols d'actuació i d'intervenció davant de les situacions d'assetjament escolar i ciberassetjament**, les alteracions greus de la convivència, el maltractament infantil, les situacions de violència de gènere en l'àmbit educatiu i les agressions al professorat i al personal d'administració i servicis.

1.2. JUSTIFICACIÓ DEL PLA.

La convivència és un valor primordial de tota societat desenvolupada, és a dir, de tota aquella societat en què només té cabuda el diàleg –les paraules, les idees i els arguments– per a resoldre els conflictes quotidians que es poden plantejar com a fruit de la diversitat d'opinions.

Educar en la convivència és una tasca prioritària i és una responsabilitat de tots els agents socialitzadors: L'escola, entre d'altres. I ho és des que els infants són ben menuts. En aquest marc, l'escola té un paper central, ja que ha de contribuir de manera sistemàtica a la formació de la persona.

El Pla de convivència al nostre centre pretén d'oferir les eines pedagògiques adequades per a incidir precisament en tres àmbits principals de formació de la persona: la construcció de la pròpia identitat essent conscient que hi ha altres identitats (identitat), la necessitat de saber relacionar-se amb les altres persones (relació) i l'actuació sempre solidària (solidaritat).

No volem limitar la convivència a elements organitzatius, sinó també a desenvolupar continguts que contribuïsquen a la formació de l'alumnat, del professorat i de les famílies. Entenem la convivència i la participació com part de l'aprenentatge, no com una mera aplicació de mesures disciplinàries, sinó com un dels objectius de l'educació. Per aconseguir una bona convivència en el Centre i aconseguir un clima participatiu i democràtic es necessari potenciar aquestes conductes mitjançant les assemblees de classe, elecció de delegats en representació del grup, el Consell d'alumnes, la participació en el Consell Escolar, el Pla d'Acció Tutorial, etc. Tanmateix considerem important desenvolupar en els alumnes una sèrie de valors i habilitats de comunicació i relació social.

Som conscients que malgrat una bona gestió global de la convivència, els problemes apareixeran perquè són propis de qualsevol sistema de relacions humanes, però cal tenir en compte que la prevenció contribuïska a reduir-los i una bona intervenció per a resoldre'ls.

En definitiva, l'educació és un projecte de progrés personal, comunitari i humà, que actua com a estímul de formes de convivència més justes i fins i tot com a motor de prevenció primària de la violència.

Presentem, doncs, aquest pla com una eina que pot contribuir a construir, des de l'escola, una societat més democràtica, inclusiva, solidària i justa.

La necessitat d'educar per a aprendre a ser i a viure junts.

Així, basant-nos en la normativa vigent sobre convivència escolar i els drets i deures d'alumnes, del professorat, dels pares i les mares i del personal no docent, s'estableix el present PLA DE CONVIVÈNCIA.

2. SITUACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE.

2.1. CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE EDUCATIU. ASPECTES QUE PODEN INFLUIR EN LA CONVIVÈNCIA:

El nostre centre es defineix com a centre aconfessional, inclusiu, obert a l'entorn i promotor de valors com la diversitat, la cura del medi ambient, la defensa de la llengua pròpia i la tolerància. Ens emmarquem, en aquest sentit, en un model d'escola democràtica que contempla la participació de tota la comunitat educativa, incloent-hi els seus alumnes, en el procés de presa de decisions que afecten el nostre centre.

És un objectiu clar del nostre centre treballar pels drets de tots els nostres alumnes oferint-los una educació de qualitat que els permeta integrar-se amb èxit a la nostra societat. Al mateix temps també ens plantejem treballar amb les famílies oferint les pautes educatives necessàries per potenciar l'autonomia i l'aprenentatge dels nostres alumnes, creant entorns acollidors i moments de debat i reflexió que puguin permetre desenvolupar aquest objectiu.

2.2. DESCRIPCIÓ I ANÀLISI DE LES CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE.

2.2.1- EL CENTRE I EL SEU ENTORN.

El CEIP Miguel Hernández

En aquest context s'inaugura l'any 1981 el col·legi públic Miguel Hernández ubicant-se a la zona alta de Torrent i a les rodalies de la localitat junt a un altre col·legi també de recent construcció, amb la pretensió, una més, de suprimir els baixos comercials que en aquella barriada servien com aules dels col·legis San Gregorio i San Enrique. És un barri jove a l'igual que els pares de l'alumnat que rep el centre, la qual cosa suposa una comunicació i participació en temes escolars. La situació socioeconòmica de les famílies és mitjana i l'ambient familiar és l'adequat per al desenvolupament dels xiquets en la majoria dels casos.

El Centre manté una imatge neta i conservada; amb l'última dotació de mobiliari gestionada per la Inspecció Educativa, la nova distribució dels espais, fa possible una millor realització de les activitats d'alumnat i professorat. Disposa de dos edificis; un per a l'Educació Infantil i altre per a l'Educació Primària. Comença amb dues línies en castellà, transformant-se una d'elles en immersió, a principi del Curs 1993-94.

El Col·legi està adscrit a l'IES La Marxadella.

L'edifici principal consta de planta baixa i dos pisos:

A la planta baixa es troben situades les dependències d'administració, consergeria, menjador, biblioteca, sala de professors, vivenda del conserge, tres magatzems i servicis del professorat.

Al primer pis hi ha onze aules amb els serveis d'alumnes i professors corresponents; també hi ha dos xicotets despatxos per a la psicòloga i audició i llenguatge. Al segon pis es troben nou aules, una sala de professors i els serveis d'alumnes i professors.

L'edifici d'infantil, situat a l'altra part del pati, té quatre aules, dues tutories i els serveis d'alumnes i professors.

El pati de primària, situat darrere de l'edifici, té dues pistes per a fer esport rodejades d'unes zones de joc. Separat d'aquest per una tanca, el pati d'infantil té zones asfaltades i amb terra.

2.2.2- DIAGNÒSTIC ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA DEL CENTRE.

La problemàtica més freqüents està causada per conflictes d'interessos entre els alumnes, els quals, en ocasions, no disposen dels recursos necessaris per actuar de manera assertiva davant el conflicte, el quals són, en general, causats per:

- Baixa tolerància a la frustració.
- Incapacitat de respondre assertivament a provocacions dels companys.
- Manca de control emocional. Dificultats per expressar les seves emocions i/o projectar-les convenientment.
- Dificultats per posar-se en el lloc dels altres. En aquest sentit, cal destacar que sovint escola i família fan recomanacions diferents a l'hora d'actuar davant un conflicte, la qual cosa dificulta el desenvolupament de la capacitat empàtica.
- Alguns i algunes alumnes manifesten actituds insolents davant les observacions dels professors i de les professores: mirades incrèdules, gests despectius, donant a entendre "què diu aquest/a ara!", fins i tot, algun/a alumne/a arriba a desafiar a al/a mestre/a. Cal esmentar que aquest tipus de conductes són minoritàries.
- Desmotivació d'alguns alumnes.
- Manca d'intensitat en les tasques escolars.
- Incompliment de les normes en temps de classe.

2.3.1. RESPOSTES QUE EL CENTRE DÓNA A AQUESTES SITUACIONS. IMPLICACIÓ DEL PROFESSORAT, IMPLICACIÓ DE L'ALUMNAT I DE LES FAMÍLIES.

Davant els conflictes es donen diferents respostes atenent a les circumstàncies en què es produeixen. Quan es donen a l'aula intervé el mestre que en aquell moment està amb els alumnes aturant la situació conflictiva i dialogant amb els implicats; ajudar els infants a reflexionar davant el que ha succeït i cercar amb ells altres estratègies per solucionar-ho. Si el comportament ho requereix i el tutor/a ho considera convenient, s'envia a l'aula de convivència i es comunica als pares, seguint les instruccions del RRI. Quan els tutor/a esgota tots els recursos intervé el director. En el cas que el conflicte perdure en el temps i s'incomplisca greument el RRI, s'informa a la Comissió de Convivència.

Si el conflicte té lloc a l'hora de l'esbarjo el resolen els mestres que estan de guàrdia utilitzant el mateix procediment citat anteriorment, informant al tutor/a de l'alumne.

Quan el fet es considera greu o molt greu es fa ús dels registres i part de falta i s'informa als pares.

En totes les situacions el procediment a emprar és:

- Aturar la situació conflictiva.
- Escoltar les parts afectades i fer que s'escolten entre elles.
- Analitzar el desencadenant del conflicte.
- Reflexionar sobre si la solució triada és la més adequada i si es podia solucionar d'una altra manera evitant situacions violentes o agressives.
- Si es fa malbé les instal·lacions o es produeixen danys materials, s'han de restituir.
- En tot moment s'ha d'aplicar el RRI i el Pla de Convivència pel que fa als drets i deures de l'alumnat i les normes de convivència.

2.3.2. RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES I AMB ELS SERVEIS I RECURSOS DEL SEU ENTORN I DE LA COMUNITAT (SERVEIS SOCIALS, SANITARIS, ...)

Sistemàticament els tutors mantenen entrevistes periòdiques amb els pares en el dia destinats per a aquesta finalitat (dijous de 14h a 15h), essent flexibles en aquells casos en què els pares no poden acudir en aquest horari o en casos d'urgència. A més a més, l'equip directiu manté contactes amb l'AMPA i amb el Consell

Escolar del Centre i les comissions creades, sobretot amb la Comissió de Convivència.

2.3. OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

- a) Aconseguir la inclusió de tot l'alumnat sense discriminació per raons d'origen ètnic, nacionalitat, religió, sexe o edat.
- b) Fomentar la implicació de les famílies.
- c) Millorar les relacions entre tots els membres de la comunitat educativa, fomentant la seua implicació en totes les activitats encaminades a facilitar la convivència al centre.
- d) Prevenir els conflictes dins i entre els diferents sectors de la comunitat educativa.
- e) Prioritzar l'educació en la convivència i en la prevenció i resolució de conflictes, assignant-los espais i temps específics per a treballar-ho.
- f) Fomentar l'existència d'activitats, espais i temps comuns per a facilitar la convivència entre tots i totes.
- g) Dedicar una atenció específica a l'alumnat que, per diferents motius, presente comportaments que alteren la convivència al centre i l'alumnat que en pateix les conseqüències.

2.4.1. LÍNIES D'ACTUACIÓ PER A LA CONSECUCIÓ DELS OBJECTIUS.

1. Coordinar i orientar l'organització del centre cap a la defensa dels drets i la igualtat de tots els membres de la comunitat educativa, establint un model de relació fonamentat en el reconeixement de la dignitat de totes les persones, respecte cap a l'altre, de la diversitat i el dret de les persones, arribant a l'equilibri entre llibertat i responsabilitat.
2. Coordinar i orientar la execució del pla de convivència, com objectiu prioritari que facilite l'aprenentatge, l'ensenyament i que possibiliti els màxims entorns i moment educatius.
3. Fomentar i facilitar el fet de compartir i unificar accions entre tots els membres de la comunitat educativa per aconseguir un projecte d'actuació comú, orientat cap a una suma de decisions, estratègies i els esforços necessaris per crear el marc de convivència més adient i estable que cal tenir per obtenir l'èxit del procés educatiu.
4. Fer participar a tots els membres de la comunitat educativa en els processos de reflexió, formació i decisió d'accions encaminades a millorar la nostra actuació.
5. Potenciar la creació d'un ambient de coneixement mutu, d'interrelació i respecte per les diferències socials, culturals, lingüístiques i ètniques.
6. En relació al professorat: adoptar criteris comuns i compartits per a que a partir d'aquests donar un tractament diferenciat d'acord a les característiques concretes de l'alumnat.

2.4.2. MILLORAR EL CLIMA DE CONVIVÈNCIA DINS EL CENTRE, MITJANÇAN:

- Aplicació del pla de convivència.
- Funcionament efectiu de la Comissió de Convivència.
- Establir a principi de curs les necessitats entorn al comportament i valors i a partir d'ací establir les metes de cada grup classe i dels seus integrants de manera individual.
- Treballar programes de modificació de conducta en els casos necessaris, treballant per aconseguir-ho de manera coordinada i positiva amb l'equip docent, gabinet psicopedagògic, famílies afectades i serveis socials (quan calga).
- Aplicació efectiva i pràctica de les normes de convivència en altres espais que no siguin l'aula: patis, menjador, desplaçament de canvi d'aula, activitats complementaries i extraescolars, eixides...

2.4.3. GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

La gestió positiva dels conflictes suposa:

- Utilitzar el diàleg de forma habitual a l'aula, en un clima distès i de comunicació real i no només quan hi ha conflictes.
- Habituar els xiquets i xiquetes a parlar dels propis sentiments i emocions i a posar-se en el lloc de l'altre.
- Donar-los seguretat, evitant sentiments de culpa.
- Implicar les famílies en la resolució dels conflictes a l'escola, donant-los a conèixer les estratègies, mecanismes i documents específics que fem al centre.
- Fer veure als xiquets i xiquetes que hi ha diverses formes de reaccionar-se davant una situació injusta o d'enuig: plantejar alternatives, conseqüències i arribar a acords.
- Ensenyar també a solucionar problemes.
- Elaborar contractes conductuals quan sigui necessari (veure model)
- Treballar les habilitats socials i emocionals de forma transversal.
- Ensenyar estratègies per a la relaxació.
- Prestar atenció als xiquets i xiquetes quan ho reclamen, incloent els moments d'esplai... Intervindre de forma immediata en els conflictes.
- Evitar sempre situacions de manca de respecte i comentaris desagradables cap als xiquets i xiquetes, tan en privat com en públic i exigir-los que ells ho facen igual. Tenir en compte els sentiments.
- Respectar les opinions dels alumnes i estimular la seva confiança.
- Valorar cada xiquets i xiquetes de l'aula.
- Escoltar totes les parts abans d'actuar, evitant prejudicis i discriminacions.
- No perdre mai el control davant un conflicte. En lloc d'amenaçar, fer que siguin ells i elles els qui anticipen les conseqüències dels seus actes.
- Treballar la interiorització de les normes, més que la imposició. Han de ser els propis xiquets i xiquetes els que valoren i assumeixen les normes que han de regir la convivència a l'aula i a l'escola.
- Coordinar les actuacions dels mestres i del personal no docent (conserge, menjador, monitors d'activitats extraescolars, voluntaris/es...) davant un conflicte.
- Planificar bé les activitats docents i el temps d'oci.

2.4.4. CONVIVÈNCIA DEMOCRÀTICA AL CENTRE ESCOLAR

OBJECTIU: Desenvolupar valors de participació real que permeten evitar desequilibris de poder i gestionar positivament els conflictes que es puguin generar.

PROCEDIMENTS:

- PEC compartit i divulgat entre tota la comunitat educativa
- Revisió participativa del RRI
- Desenvolupament del PAT: valors i actituds
- Normativa d'aula consensuada i assumida entre l'alumnat, professorat i famílies.
- Funcionament operatiu de l'Assemblea de Delegats

- Funció assessora de la Comissió de Convivència
- Funcionament del Consell Escolar: presa de decisions mitjançant un diàleg igualitari i de consens.
- Anàlisi i reflexió del clima de convivència al centre.
- Mesures per a la sensibilització en la importància de l'aprenentatge de la convivència.

2.4.5. PROCESSOS D'ENSENYAMENT-APRENENTATGE

OBJECTIU: Cercar un estil educatiu que tinga en compte la complexitat que porta implícita les relacions entre els continguts, l'alumnat i el professorat.

PROCÉS D'ENSENYAMENT:

- Organització i gestió de l'aula que permeta l'aprenentatge, la interacció i el desenvolupament personal.
- Rol del docent: l'empatia i el diàleg com a eina d'apropament a l'alumnat. El respecte mutu alumne/educador. Reconeixement i enteniment del principi d'autoritat de l'educador.
- Funcions educatives i no només instructives.
- Creació del grup: cohesió i participació.
- Metodologia didàctica: inclusiva, cooperativa, activa...
- Estils d'ensenyament: ajustats a la diversitat.

CONEIXEMENT DE L'ALUMNAT:

- Desenvolupament psicoevolutiu de l'alumnat.
- Tindre en compte l'heterogeneïtat del grup (interessos, capacitats, minories)
- Atenció a la diversitat.
- Adaptació de les intervencions educatives a les característiques personals de l'alumnat.
- Practicar una pedagogia de l'error
- Desenvolupar una educació emocional
- Valorar la persona no només pels seus coneixements acadèmics.

CANVIS CURRICULARS:

- Utilització de materials no excloents (no sexistes, no discriminatoris)
- Avaluació formativa que oriente i reajuste el procés ensenyament-aprenentatge
- Potenciar capacitats de tot l'alumnat des del currículum inclusiu.

HABILITATS DE COMUNICACIÓ I DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES:

- Desenvolupament de les habilitats socials (assertivitat, empatia etc...)
- Gestió positiva dels conflictes.
- Educar en i pels conflictes.
- Recerca de solucions alternatives.
- Aprendre a trobar solucions: tots guanyem!
- Desenvolupar processos de negociació.

2.4.6. MESURES ORGANITZATIVES

OBJECTIU: Disminuir l'agressivitat, la intolerància i la falta de convivència en els centres.

- Horaris amb criteris pedagògics.
- Assignació de tutories i grups-classe amb criteris de responsabilitat i eficàcia.
- Assignació equitativa de l'alumnat als grups-classe.
- Considerar els patis, menjadors, passadissos... com a espais educatius.
- Elaborar protocols d'actuació per fer front als problemes de convivència.
- Distribució espacial de l'aula de forma flexible.

2.4.7. COL-LABORACIÓ FAMILIAR

OBJECTIU: Fomentar la participació de la família en la vida escolar i la seva responsabilitat en la presa de decisions educatives conjuntes que afecten als fills.

- Col·laboració activa amb la Comissió de Convivència.
- Col·laboració en les activitats del centre, d'aula i de tutoria.
- Mantindre una política informativa amb les famílies clara i suficient.
- Col·laboració amb els processos de resolució de conflictes.
- Coneixement de les necessitats educatives dels fills: límits, capacitat de diàleg, nivell d'exigència, responsabilitat, afecte, acceptació
- Implicació en el suport a les tasques escolars.
- Intercanvi d'informació amb l'equip educatiu dels fills.
- Foment de l'autonomia personal dins l'àmbit familiar.
- Participar en les activitats de sensibilització per al foment de la convivència.
- Participar en les assemblees de pares
- Realitzar activitats de formació conjunta família-escola.

2.4.8. ENTORN SOCIOCOMUNITARI

OBJECTIU: Obrir canals de participació i intervenció en l'àmbit sociocomunitari en el desenvolupament de l'activitat escolar que fomenti una convivència en positiu.

- Mesures de coordinació i cooperació amb altres entitats i institucions.
- Crear espais i moments per a treballar en un procés global d'educació compartida per a tota la comunitat.
- Gestionar ajudes en l'escolarització d'alumnat amb desavantatges socials i culturals.
- Fomentar reforços educatius i socials a l'alumnat amb dificultats des de diverses entitats no tan sols educatives.
- Fomentar l'obertura del centre fora de l'horari lectiu

- Intervindre en problemàtiques familiars que suposen un obstacle en el procés educatiu en coordinació amb les institucions competents.
- Realitzar campanyes informatives específiques.

2.4. LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

2.5.1. COMPOSICIÓ

- La comissió de convivència estarà constituïda per, almenys, un representant de cadascun dels estaments de la comunitat educativa pertanyents al Consell Escolar. El més apropiat seria dos mestres, dos pares/mares i dos alumnes. Si la situació ho requereix podrien participar altres membres de la comunitat educativa.

2.5.2. FUNCIONS

- a) Efectuar el seguiment del pla de convivència, la promoció de la convivència i la prevenció de la violència.
- b) Informar el Consell Escolar de les accions realitzades.
- c) Canalitzar iniciatives de la comunitat educativa per millorar la convivència.
- d) Realitzar les accions que els atribuisca el Consell Escolar relatives a millorar la convivència, prevenir la violència i fomentar actituds que garantisquen la igualtat entre homes i dones.
- e) Establir i promoure mesures pedagògiques, i no només disciplinàries, per resoldre conflictes.
- *f) Supervisar les actuacions de les assemblees que es pogueren realitzar per tractar temes de convivència.*
- g) Tramitar i preparar per les sessions del Consell Escolar els assumptes relacionats amb la convivència al centre.

2.5.3. PLA D'ACTUACIÓ

- a) Anàlisi del registre que inclou totes les amonestacions escrites que realitzi els professors al llarg del curs a través de la base de dades creada a aquest efecte i que facilita el coneixement dels alumnes amb conductes més disruptives, dels fets que normalment generen aquest tipus de conductes, dels grups d'alumnes més conflictius i dels llocs i hores on ocorren.
- b) Entrevistar i intervenir en els casos especialment greus i comunicar-se amb el tutor i els familiars si el cas ho requereix.
- c) Després de l'estudi del cas, la comissió realitzarà un informe proposant les mesures oportunes que comunicarà al Consell Escolar.
- d) Recollir les iniciatives dirigides a la millora de la convivència proposades pels diferents estaments de la comunitat educativa.
- e) Es realitzarà almenys una reunió trimestral per a la revisió general de la convivència en el centre a més de les necessàries per a atendre situacions puntuals.

2.5. AULA DE CONVIVÈNCIA. (ORDE 62/2014, de 28 de juliol; article 9)

- El Decret 39/2008, de 4 d'abril, en l'article 10, regula la creació d'aules de convivència en els centres docents com una manera d'abordar les conductes contràries a les normes de convivència, les quals estan tipificades en l'article 35 del mateix decret. En els centres que creen o tinguen ja creada l'aula de convivència, el pla de convivència n'establirà els criteris de funcionament.

2.6.1. CRITERIS DE FUNCIONAMENT:

- L'aula de convivència serà el lloc de reflexió sobre les conductes que puguin motivar la separació d'un alumne de la resta de companys de la classe. Serà atesa pel professorat assignat per la Direcció i s'hi posarà a disposició dels alumnes el material de treball necessari per a la realització de les reflexions, així

com les tasques acadèmiques corresponents.

- La decisió d'incorporació d'un alumne a aquesta aula serà competència de l'equip directiu i/o del mestre/mestra tutor/a.
- Per a derivar un alumne o alumna a l'Aula de Convivència, hauria de considerar-se, especialment, si amb aquesta mesura es van a aconseguir els objectius establits en el Pla de Convivència.

2.6.2. OBJECTIUS DE L'AULA DE CONVIVÈNCIA:

- Oferir una possibilitat més d'atendre a alumnes i alumnes que, sense cometre faltes greus a les normes de convivència, amb el seu comportament creen importants conflictes en el desenvolupament normal de la classe.
- Utilitzar-la com a instrument pedagògic a alumnes i alumnes amb un habitual comportament disruptiu en les classes.
- Habilitar un espai a l'alumnat per a reflexionar sobre a l'abast de les seues conductes i aprenquen a fer-se càrrec de les seues accions, pensaments i sentiments.
- Fomentar les habilitats de pensament reflexiu i autocontrol.
- Trobar una resolució efectiva i pacífica dels conflictes.
- Contribuir a desenvolupar actituds cooperatives, solidàries i de respecte.
- Ajudar a adquirir una bona disposició cap a les tasques escolars i millora de la vida acadèmica.
- Compensar les deficiències que impedeixen a alguns alumnes/as la seua inclusió escolar.
- Tractar d'una manera individualitzada a l'alumnat que com a conseqüència de la imposició d'una correcció o mesura disciplinària es veja privat del seu dret a participar en el normal desenvolupament de les activitats lectives.

ORGANITZACIÓ I NORMATIVA DE L'AULA DE CONVIVÈNCIA:

- L'aula de convivència estarà atesa pel professorat que dispose d'hores de recursos en el moment d'atendre a als alumnes.
- L'horari de l'aula de convivència estarà en funció de les hores que el Centre pugui dedicar-li en funció dels recursos disponibles sent per tant variable cada dia depenent de les possibles substitucions per absència del professorat.
- Els alumnes/as seran enviats a l'aula de convivència per l'Equip Directiu després de ser informat pel Tutor/a.
- Els alumnes/as acudiran a l'aula de convivència amb les seues tasques aportades pels seus tutors/as i tindran obligació de realitzar-la o la que aporte el professorat de convivència. En cas contrari constituirà un agreujant de la sanció i la Direcció actuarà en conseqüència.
- El professorat disponible per a aquest menester s'encarregarà del control de l'aula de convivència i de que els alumnes/as sancionats/as complisquen les hores i/o els dies de permanència i les tasques assignades.
- El professorat de convivència serà informat a través del Director, mitjançant una relació escrita en el llibre registre que es trobarà en la mateixa aula, dels alumnes/as que han sigut sancionats i els dies que romandran en l'aula.

DERIVACIÓ I INFORMACIÓ A LES FAMÍLIES:

- El tutor/a que envie l'alumnat a l'aula de Convivència informará a la família d'aquest fet, indicant el motiu, els objectius, el nombre de dies i el nombre d'hores, així com les activitats formatives i de reflexió que realitzarà. Podria sol·licitar-se també la col·laboració de la família i compromís per la seua banda amb la finalitat d'aconseguir els objectius fixats.

- S'elaborarà un informe, a manera de fitxa de derivació, indicant el motiu, els objectius, el nombre de dies, el nombre d'hores i les activitats formatives i de reflexió que realitzarà l'alumne o alumna.
- El Director informará a la Comissió de Convivència o al Consell Escolar de totes les resolucions de derivació a l'Aula de Convivència en finalitzar cada trimestre.

ASPECTES A TREBALLAR EN L'AULA:

- En el temps que un/a alumne/a assistisca a l'aula de convivència realitzarà activitats de reflexió i tasques acadèmiques.
- El temps dedicat a les activitats reflexives serà el necessari, depenent de la situació particular de cada alumne/a.
- Les activitats reflexives hauran de treballar les causes de les conductes contràries a les normes de convivència (parts) als quals ha sigut imposat.
- Es treballaran les 3 R –reconeixement del dany causat, responsabilitat i reparació- i activitats sobre habilitats socials, resolució de conflictes, ...)
- Durant la permanència en l'aula de convivència s'emplenarà una fitxa de seguiment, on s'anotaran aspectes com l'actitud de l'alumne/a, realització d'activitats, etc.

3. MESURES I ACCIONS ORIENTADES PER A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES PER A ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU EN EL CENTRE.

3.1. ODRE 62/2014, DE 28 DE JULIOL.

Competències en l'elaboració i el desenrotllament del pla de convivència (Article 5).

1. El pla de convivència serà elaborat pels equips directius, dins del projecte educatiu del centre. La direcció del centre té la responsabilitat de redactar-lo d'acord amb les directrius emanades del consell escolar i atenent les propostes realitzades pel claustre de professors, l'associació de pares i mares d'alumnes. També creiem necessària la participació dels alumnes per la qual cosa es recolliran les propostes dels alumnes mitjançant el consell de delegats.
2. La implementació i el desenrotllament estaran coordinats per l'equip directiu.
3. És competència de la direcció del centre afavorir la convivència en el centre i resoldre els conflictes d'acord amb els criteris fixats en el reglament de règim intern i en el pla de convivència.
4. La consecució d'un clima adequat de convivència és una responsabilitat de tota la comunitat educativa; per això, el pla de convivència inclourà accions per a conscienciar i sensibilitzar tots els membres que la componen: professorat, alumnat, famílies, personal no docent i agents, professionals o mediadors interculturals de l'entorn que participen en la vida del centre.
5. Per a això, el professor o professora d'orientació educativa, o qui tinga atribuïdes estes funcions en el centre, assessorarà l'equip directiu en l'exercici de les seues competències, i els equips docents en la coordinació i el desenrotllament del pla de convivència.

Aprovació, seguiment i avaluació del pla de convivència del centre (Article 6).

1. El Decret 233/1997 atribueixen al consell escolar la competència d'aprovar i avaluar el pla de convivència del centre.
2. El pla de convivència haurà de ser coherent amb la resta de documents de planificació del centre.
3. A la comunicació anual de la programació general anual s'hi incorporaran les mesures que, amb propòsit de millora i per a tot el curs, es programaran i planificaran com a conseqüència de l'informe final de la convivència del curs anterior i de la prioritització establida pels òrgans de decisió.
4. La comissió de convivència del consell escolar del centre realitzarà el seguiment del pla de convivència i elaborarà trimestralment un informe, que presentarà al consell escolar. Este informe arreglarà les

incidències produïdes, les actuacions realitzades, els resultats aconseguits i les propostes de millora que s'estimen pertinents.

5. La direcció del centre elaborarà un informe anual sobre la convivència del centre, que enviarà a la corresponent direcció territorial.

Informe i accions orientades a la promoció de la convivència i a la prevenció de conflictes per a aconseguir un adequat clima educatiu en el centre (Article 7).

1. La inspecció de zona traslladarà les dades de l'informe a la UAI del PREVI de la seua direcció territorial. La UAI de cada direcció territorial realitzarà l'estudi anual dels plans de convivència de la província i l'eleva a la direcció general competent en matèria de convivència.
2. La direcció general competent en matèria de convivència en els centres educatius elaborarà anualment un informe sobre l'estat de la convivència a la Comunitat Valenciana, el qual, entre altres dades, arregarà les relatives al desenrotllament dels plans de convivència en l'àmbit educatiu de la Comunitat Valenciana.
3. Esta informació es posarà a disposició l'Observatori per a la Convivència Escolar de la Comunitat Valenciana perquè exercisca les competències que li són pròpies.

Mesures i accions orientades a la promoció de la convivència i a la prevenció de conflictes per a aconseguir un adequat clima educatiu en el centre (Article 8).

Les actuacions preventives hauran de ser coherents amb els diferents plans del centre... Les esmentades actuacions s'actualitzaran cada curs en la programació general anual tenint en compte l'informe realitzat per la comissió de convivència en el curs anterior i les noves necessitats detectades. De manera orientativa, podran incloure:

1. Actuació d'èxit escolar, model dialògic de prevenció de conflictes. Este es fonamenta en el diàleg com a ferramenta que permet superar les desigualtats i que té com a objectiu aconseguir que no es produïska cap tipus d'agressió en els centres educatius.
2. Accions de diagnòstic que faciliten la detecció de casos de violència greu i, per tant, ajuden a pervindre'ls, com ara assetjament, discriminació o exclusió per raons de sexe... orientació; identitat de gènere, raça o religió, així com a crear estructures senzilles que faciliten a l'alumnat visualitzar i denunciar estes situacions.
3. Accions que fomenten la participació de l'alumnat mitjançant estratègies basades en l'ajuda entre iguals.
4. Activitats que faciliten la participació de tota la comunitat educativa en accions de prevenció i promoció de la convivència del centre, així com en l'elaboració de les normes de convivència del centre i de l'aula. S'hi incorporaran també activitats adreçades a dotar d'atractiu la no-violència amb l'objectiu d'aconseguir que els espais dels nostres centres estiguen lliures de violència.
5. Accions per a donar a conèixer el pla de convivència i el reglament de règim interior a tota la comunitat educativa.
6. Accions que fomenten el respecte a la diversitat i la igualtat entre hòmens i dones per mitjà de l'educació dels sentiments i de les emocions, així com la capacitat d'elecció, basada en arguments de validesa i en coherència amb els valors de llibertat, respecte, igualtat i solidaritat.
7. Accions i mesures generals i específiques d'atenció a la diversitat que generen i fomenten el desenrotllament d'actituds inclusives en el centre i ajuden a crear un clima de respecte entre els membres de la comunitat educativa, per a la qual cosa es proposaran activitats adreçades a educar en la solidaritat i en el suport social a les víctimes, així com a tindre tolerància zero enfront de la violència, des de les edats més primerenques.
8. Accions que contribuïsqen, des de les diferents àrees i matèries del currículum, a la millora de la convivència mitjançant l'adquisició de les competències bàsiques, particularment de la competència social i cívica, del sentit de la iniciativa, de l'esperit emprenedor i de la competència digital, treballant conjuntament en el bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i de la identitat digital, i dotant la comunitat educativa d'estratègies per a assegurar la intimitat pública i privada.

9. Activitats d'acollida per a l'alumnat que es matricula en el centre per primera vegada i per a les seues famílies.
10. Activitats per a sensibilitzar tota la comunitat educativa davant dels casos de violència escolar greu, amb la finalitat de facilitar la prevenció, la detecció i l'eliminació d'estes manifestacions.
11. Activitats adreçades a preveure i resoldre conflictes en contextos interculturals.

Mediació en la resolució de conflictes (Article 10).

1. El Decret 39/2008, de 4 d'abril, en l'article 7, autoritza els centres docents per a constituir equips de mediació escolar.
2. En el pla de convivència del centre s'incorporaran les accions en què participen els equips de mediació, i s'especificarà:
 - Casos de conflicte que són derivables cap als equips de mediació.
 - Procediment per a derivar un cas de conflicte a l'equip de mediació.
 - Agents que intervenen en la mediació en el centre.
 - Procediment que s'ha de seguir per a la mediació.
 - Procediment de seguiment del compromís pactat entre les parts.
3. L'equip de mediació podrà estar constituït per professorat, per alumnat i per pares o mares. A més, podran realitzar també tasques de mediació uns altres professionals externs al centre que tinguen la formació apropiada, com és el cas dels mediadors interculturals acreditats segons l'Orde 8/2011, de 19 de maig.
4. Quan el procediment de mediació afecte l'alumnat, este procediment no eximirà del compliment de les correccions educatives o les mesures educatives disciplinàries que puguem aplicar-se per incompliment de les normes de convivència. Dins dels procediments disciplinaris, es podran tindre en compte com a atenuants la participació voluntària en el procés de mediació i el compliment demostrat dels compromisos acordats.
5. Els acords aconseguits en la mediació s'arreplegaran per escrit i seran firmats per les parts. Els acords seran totalment confidencials per als membres que participen en el procés de mediació.
6. Els professors de l'equip de mediació escolar que realitzen la formació a l'alumnat, al professorat i a les famílies tindran reconeixement i certificació com a ponents en el pla de formació del centre, segons l'Orde 65/2012, de 26 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, que estableix el model de formació permanent del professorat.
7. La direcció general corresponent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport tindrà en compte l'existència d'equips de mediació en els centres escolars, en els criteris de valoració per a l'autorització dels programes experimentals que prevegen accions de compensació educativa o relacionats amb la millora de la convivència escolar. Així mateix, podrà ser considerada com una acció de qualitat dins dels plans estratègics dels centres educatius.

3.2. MODELS D'ACTUACIÓ.

En l'organització i planificació general de l'activitat docent no sols considerem els aspectes de convivència com a aspectes organitzatius sinó a més com continguts a desenvolupar i pautes de la formació de l'alumnat. Hem de tindre en compte la convivència i la participació com a part de l'aprenentatge. La convivència no és la simple aplicació de mesures disciplinàries, sinó un fi educatiu a treballar. És un objectiu formatiu en sí mateix i fonamental de tot procés educatiu.

Per aconseguir una bona convivència en el centre és necessari que es fomenti entre tots i totes una sèrie de valors i habilitats de comunicació i relació social.

3.2.1. Mesures preventives.

La millor mesura és la que no cal prendre, es per això que la part preventiva del pla es considera molt important. Les mesures preventives tenen el seu àmbit de desenvolupament en l'acció tutorial i el treball a la classe. Impregnarà tot el currículum amb l'estudi i adequació dels temes transversal, qüestió que caldrà tractar en les reunions de nivell i internivell i adaptar les programacions didàctiques.

S'instaurarà l'assemblea de classe amb un tractament específic dels problemes de convivència. Serà convenient una adequació horària, un temps específic dins de l'horari lectiu per a fer l'assemblea.

3.2.2. Aplicar projectes de millora de la convivència.

Projectes específic

- Cada curs escolar es faran una sèrie d'activitats adreçades a millorar la convivència del centre.
- Aquestes s'avaluaran trimestralment en la sessió d'avaluació i constaran al butlletí d'informació als pares .
- En les darreres sessions de Claustre o COCOPE de cada curs es plantejaran les activitats a dur a terme al llarg del curs vinent i es determinarà com dur-les endavant.
- Les activitats extraescolars i complementàries formaran part d'aquesta tasca tractant de millorar les relacions entre tots els moments que formen part de l'activitat del centre.
- El treball en jocs populars es altre de les eines per a millorar la convivència del centre i es treballarà al llarg dels cursos per a donar recursos de joc diferents dels tradicionals de pati (futbol)
- 3.2.3 Temes transversals
- El tractament de la interculturalitat, la igualtat entre sexes i violència de gènere, assetjament, ciberassetjament, entre altres, seran pilars fonamentals dels temes transversals a treballar.

3.2.4. Assemblea: Potenciar l'ús de l'assemblea com a lloc de discussió, detecció i primera intervenció dels problemes de convivència.

- L'assemblea ha de ser un espai i un moment per a discutir, plantejar solucions, investigar, detectar i explicar tot el que té relació amb la convivència. És una eina bàsica de prevenció i detecció de problemes de convivència.
- Són objectius generals de la assemblea:
- Crear-ne un marc de relació i participació per a parlar dels problemes de relació i escolars.
- Establir mecanismes democràtics per a la resolució de conflictes.
- Conèixer les normes del centre i assolir-los com a propis participant en la seua elaboració i modificació.
- Parlar dels problemes de convivència i tractar de donar-li solució
- Conèixer els drets i els deures dels i les alumnes.
- Triar als representats de la classe.
- Treballar el respecte a les demás cultures.
- Participar en els actes programats a nivell de centre.
- Ser el lloc de control i prevenció dels problemes de relació i comportament del centre.
- Introduir principis democràtics. Acceptar el resultat de la majoria i conèixer el funcionament d'una votació.
- Parlar dels assumptes que preocupen als i les alumnes.
- Tractar , quan sorgisquen els temes mediambientals, de salut, i tots els altres inclosos en els temes

transversals.

- Dur endavant les activitats del pla d'hàbits i assumpció de normes.

Temporalització:

Com a mínim, l'assemblea tindrà lloc una vegada a la setmana amb caràcter ordinari. Ara bé, en funció de fets puntuals es podran realitzar les vegades que s'estimen oportunes.

Tal com es ve fent durant aquest curs 2015-2016, es procurarà fer assemblees un dia a la setmana amb els alumnes de menjador per a tractar incidències relacionades més concretament en aquest espai de temps.

3.2.5. Participació de l'alumnat:

Fer participar a l'alumnat, conèixer les normes del centre i escoltar la seua opinió en relació a les mateixes.

Aconseguir la implicació del alumnat en la elaboració, revisió i seguiment del pla es un aspecte important del pla.

Caldrà plantejar-se aquest objectiu dins de l'assemblea i ha d'incloure un desenvolupament democràtic en la presa de decisions, sempre tenint en conte el nivell dels alumnes.

Cal escoltar als i les alumnes i implicar-los en la presa de decisions així com atendre a les seues peticions, sempre amb una perspectiva intel·ligent.

El respecte a les decisions preses ha de ser sempre total, caldrà plantejar-se molt seriosament quines qüestions anem a tractar per tal d'evitar conflictes posteriors.

4. PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ I D'INTERVENCIÓ PREVISTOS EN EL REGLAMENT DE RÈGIM INTERN DEL CENTRE.

4.1. Model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta alteracions conductuals que dificulten lleument la convivència escolar.

Davant dels alumnes que presenten alteracions conductuals que dificulten lleument la convivència escolar, seguirem la següent seqüència:

- Descriure la conducta problemàtica.**
- Assenyalar la situació escolar en què apareix la conducta descrita anteriorment.**
- Descriure la situació anterior que en la que es mostra la conducta problemàtica.**
- Descriure la situació immediatament posterior a la mala conducta.**
- Assenyalar les conseqüències o reaccions immediates de les persones pròximes a l'alumne/a davant de la seua conducta inadequada.**

4.2. MECANISMES DE INTERVENCIÓ.

Totes les mesures exposades, les normes i les mesures preventives tenen com a finalitat la de evitar els problemes de convivència, si malgrat això es donen caldrà passar a la fase de intervenció que contemplarà sempre una correcta informació a tots els nivells implicats que aniran des dels alumnes fins a la inspecció en funció dels fets. Tota intervenció caldrà que tinga un seguiment al llarg del temps. Aquest seguiment serà responsabilitat en primer lloc del tutor o tutora dels alumnes implicats. L'equip directiu caldrà que estiga informat de la situació així com el claustre i el consell (Comissió de Convivència).

Les mesures que es preguen tindran com objectiu principal evitar que els fets continuen i es prendran amb caràcter d'urgència les mesures necessàries.

La aplicació del RRI i les corresponents mesures es farà de forma consensuada entre els mestres implicats i l'equip directiu i seguirà el procediment establert en la normativa vigent.

La intervenció estableix mecanismes correctors, es a dir, intervencions per a solucionar els problemes, no

només es contemplarà la vessant sancionadora.

Quan es detecte qualsevol alteració en la convivència del centre s'actuarà de la següent manera:

- El mestre o persona que detecte la situació ha de fer el que estiga a la seua mà per controlar els fets.
- En cas de considerar-se greument perjudicial per a la convivència del centre es donarà part per escrit a la direcció.
- L'equip directiu intervindrà donant la informació a les persones interessades (tutor/a)
- Entre ells (tutor/a, equip directiu i persona que ha presenciat els fets) determinaran el grau d'importància que apliquem i s'actuarà en conseqüència.

Totes aquestes actuacions es faran en el moment en que es produïsquen els fets, el més ràpidament possible.

En principi serà el tutor o tutora el que sol·licitarà la intervenció per tal d'aplicar algun mètode per modificar conductes, cercar informació ...

En cas d'elaborar un pla d'actuació caldrà estar en relació amb el gabinet psicopatològic per a recavar el seu assessorament.

La intervenció en primera instància serà responsabilitat del tutor, quan per la naturalesa del cas així ho recomane es demanarà l'assessorament del gabinet psicopedagògic.

4.3. CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE

Pertanyen a aquesta categoria els que així estan tipificats al RRI.

Quan els fets es classifiquen com a conductes contràries a la convivència, que es el cas més nombrós, caldrà actuar de la següent manera.

- Els mestres o educadors que detecten la falta actuaran de manera immediata per tal d'evitar els fets i prendran les mesures que estimen oportunes
- S'informarà oralment al tutor o tutora i aquest intervindrà en l'àmbit de la tutoria per tal d'esclarir els fets i prendre les mesures correctores necessàries.
- S'informarà als pares dels alumnes implicats, si bé no caldrà informar de forma immediata, de totes formes la decisió correspon al tutor.
- Es registraran els fets i les mesures per escrit (normalment després de la intervenció immediata es parlarà de l'assumpte en l'assemblea).

4.4. CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE.

- Pertanyen a aquesta categoria els que així estan tipificats al RRI.
- En cas de que és consideren greus o molt greus cal intervindre ràpidament donant informació als pares dels alumnes implicats (tant dels agressors com dels agredits).
- La direcció del centre, en coordinació con la tutora o tutor dels alumnes implicats prendrà les mesures cautelars que estime oportunes (aplicació del RRI) i informarà als pares.
- La direcció del centre registrarà la incidència en el REGISTRE CENTRAL de la pàgina de Conselleria d'Educació, espai per a la notificació d'incidències que alteren la convivència escolar.
- S'actuarà tal i com consta al RRI, sempre que es sancione per aquestes faltes caldrà elaborar un expedient amb les característiques que consten al RRI i d'acord amb el decret de drets i deures.

A banda de les mesures sancionadores acordades sempre es plantejarà l'elaboració d'un pla d'actuació. Es convocarà una reunió amb caràcter urgent de les persones implicades (que com a mínim seran: La tutora o tutor, un membre de l'equip directiu i la psicòloga) i es procedirà a l'elaboració d'un pla d'intervenció i seguiment.

- Aquest pla tindrà en compte tant als agressors com als agredits i caldrà tractar de buscar solucions i sobre tot de que els fets **no es tornen a produir**. Cal establir els mecanismes de vigilància i control que es consideren oportuns. Les mesures organitzatives, la implicació familiar i tot allò que es considere oportú
- El pla tindrà un seguiment al llarg del temps amb reunions periòdiques per tal de veure l'evolució.
- Cal mantindre informades a les famílies, tant al principi com al llarg del temps, no es pot donar la sensació d'abandó ni de que no intervenim.
- L'equip directiu donarà informació dels fets ocorreguts a la comissió de Convivència, la qual guardarà per escrit els casos ocorreguts i donarà informació d'ells al Consell Escolar amb caràcter trimestral. El Consell elevarà tots els casos enregistrats a la Comissió de seguiment de plans de convivència de la Direcció territorial de la Conselleria d'educació amb caràcter anual.
- La confidencialitat de totes les actuacions és preceptiva.

4.5. MESURES INTERVENCIÓ CASOS ASSAJAMENT.

En cas d'assajament caldrà actuar d'una manera específica seguit aquest protocol amb independència de les mesures que siguin d'aplicació en funció del RRI.

Protocol d'actuació en casos de possible assajament escolar. De caràcter

urgent:

Coneixement de la situació. Comunicació inicial:

1. Qualsevol membre de la comunitat educativa posarà el cas en coneixement de l'equip directiu.
2. L'equip directiu, amb l'assessorament del psicopedagog i el tutor/a efectuaran una primera avaluació i determinaran si n'hi ha o no n'hi ha. I informaran a la família.

En cas de que es confirme l'assajament.

3. Intervindran la psicòloga i la tutora o tutor baix la coordinació de l'equip directiu, que en primera instància prendran mesures amb l'objectiu d'evitar que continuen els fets, que inclouran els aspectes següents.
 - Suport directe a l'alumne assajat.
 - Revisió d'utilització d'espais i temps.
 - Aplicació del RRI (si es considera).
4. Comunicació:
 - A les famílies, tant dels agressors com dels agredits.
 - A la comissió de convivència.
 - Al claustre i demés personals que té relació amb els implicats (encarregades menjador,..)
 - Inspecció
 - Al registre central d'incidències (PREVI)
 - Si cal, altres instàncies: socials, sanitàries, fiscalia de menors...

4.6. PLA D'ACTUACIÓ.

- Tot s'ha de reflectir en un document, la confecció del qual estarà coordinat per l'Equip Directiu. Ha de contemplar les mesures amb:

4.6.1. Aspectes ha contemplar amb els alumnes.

- **Víctimes:** Suport i protecció expressa, estratègies d'atenció i suport.

- **Agressors:** Aplicació del RRI (si s'estima oportú),
- modificació de la conducta i ajuda personal, derivació a serveis externs...
- **Companys directes:** Actuacions de sensibilització i el suport entre companys.

4.6.2. Aspectes a contemplar amb les famílies.

- Orientació sobre indicadors de detecció i intervenció.
- Pautes d'actuació.
- Informació sobre possibles suports externs.
- Seguiment del cas i coordinació de les actuacions entre la família i el centre.

4.6.3. Aspectes a contemplar amb el professorat.

- Orientacions sobre indicadors de detecció i intervenció.
- Pautes d'actuació.

4.7. SEGUIMENT DEL PLA D'ACTUACIÓ.

- Informació a les famílies i als alumnes afectats, a la comissió de convivència i a inspecció (informada per la direcció i amb constància escrita de tot el que s'ha fet). En tots els casos s'ha de adoptar una extrema **confidencialitat**.
- El pla es mantindrà el temps que s'estime oportú amb informacions periòdiques a les famílies.
- Quan per la naturalesa de la intervenció siga necessari caldrà cercar assessorament extern de professionals especialitzats en la intervenció. En el nostre cas serà el gabinet psicopedagògic el que farà aquesta intervenció. Caldrà coordinar-se amb ells per tal d'establir els mecanismes d'intervenció.
- En principi serà el tutor o tutora el que sol·licitarà la intervenció per tal d'aplicar algun mètode per modificar conductes, cercar informació,...
- S'establirà un model de registre unificat de fets, actuacions i seguiment per a totes les tutories.
- En aquest registre es replegarà tota la informació de la tutoria en relació a la convivència.
- Quan hi ha problemes fora de la tutoria (especialistes, pati, menjador, corredor, eixides...) i una vegada informat el tutor o tutora aquests fet es registraran en el mateix model de registre que estarà a la tutoria amb especificació de la classe o lloc on ha passat, motiu del problema, data del mateix, mesures preses...
- Periòdicament, amb caràcter ordinari, les educadores i educadors informaran dels problemes de comportament que han tingut lloc al menjador, aquesta informació serà replegada per l'equip directiu i passarà als tutors corresponents.
- Quan per la seua naturalesa calga obrir un expedient la custòdia del mateix serà responsabilitat de la secretaria, la qual l'arxivarà.
- Igualment es notificarà al registre central d'incidències (PREVI), via Internet, quan siga necessari.

5. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA ADREÇADES A LA COMUNITAT.

Els valors es tracten sistemàticament en les àrees de "Valors cívics i socials", de manera transversal i sempre que hi ha situacions conflictives.

A nivell de centre hi ha nombroses ocasions per a treballar temes com la cooperació, solidaritat, la no discriminació, entre altres valors.

L'equip directiu fomentarà la formació específica en matèria de convivència escolar amb els objectius següents:

- PER AL PROFESSORAT:
 - Promoure plans de formació que donen a conèixer aspectes teòrics bàsics de la convivència.
 - Dotar el professorat de recursos bàsics per a la detecció, la prevenció i la resolució de conflictes.
 - Promoure la implicació del professorat a través del projecte educatiu del centre i del pla de convivència.
- PER A LES FAMÍLIES:
 - Sensibilitzar els pares, mares, tutors o tutores sobre la importància de prevenir conductes violentes, xenòfobes o sexistes en els seus fills i filles.
 - Dotar les famílies de recursos per a detectar la implicació dels seus fills o filles en conflictes i donar pautes d'actuació.
 - Promoure la implicació de les famílies en l'aplicació del pla de convivència.

6. ESTRATÈGIES PER A REALITZAR L'ELABORACIÓ, APROVACIÓ, DIFUSIÓ, APLICACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA EN EL MARC DEL PROJECTE EDUCATIU.

6.1. CRITERIS REFERITS A L'ELABORACIÓ, APROVACIÓ I APLICACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA.

- El Pla de Convivència és responsabilitat de tots els membres de la comunitat educativa en l'àmbit de les seues competències i el seu desenvolupament es durà a terme davall la coordinació de l'Equip Directiu.
- Es realitzarà per l'Equip Directiu, que elaborarà i es responsabilitzarà de la seua redacció amb les propostes realitzades pel Claustre i Consell Escolar i comissió de Convivència.
- El/la tutor/a de l'alumne/a prendrà la iniciativa, coordinarà i portarà a la pràctica les mesures oportunes respecte de l'alumnat que presenta alteracions conductuals que interfereixen en la convivència del grup d'alumnes.
- L'Equip Directiu serà el responsable d'iniciar i aplicar els protocols quan es considere que un alumne o alumna dificulta greument la convivència escolar o s'evidencie una situació d'acaçament.
- La psicòloga del gabinet municipal, a petició de l'Equip Directiu o del/a tutor/a, assessorarà i ajudarà en qualsevol fase del procés.
- El Pla de Convivència serà aprovat pel Consell Escolar del Centre (*Decret 233/1997, de 2 de setembre del Govern Valencià*).
- L'Equip Directiu del Centre, en l'àmbit de les seues competències, afavorirà la convivència i resoldrà els possibles conflictes, en compliment dels criteris fixats en el reglament de Règim Interior del Centre i d'acord amb aquest Pla de Convivència.

6.2. CRITERIS REFERITS A LA COORDINACIÓ AMB ALTRES INSTRUMENTS DEL CENTRE.

El Pla de Convivència forma part del Projecte Educatiu del Centre i serà coherent amb la resta de documents de planificació del Centre (Projecte Educatiu de Centre, Programació General Anual, Programacions Didàctiques, Pla d'Acció Tutorial, Reglament de Règim Intern).

6.3. CRITERIS REFERITS AL SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA.

- El seguiment del Pla de Convivència correspon a la Comissió de Convivència del Consell Escolar d'acord amb la normativa que regeix el funcionament d'aquesta comissió.
- La Comissió de convivència del Consell Escolar realitzarà el seguiment del Pla de convivència i

elaborarà trimestralment un informe, que presentarà al Consell Escolar.

**Este Informe arreglarà les incidències produïdes, les actuacions realitzades, els resultats aconseguits i les propostes de millora.*

- La direcció del centre elaborarà un informe/enquesta anual sobre la convivència, que enviarà a la corresponent Direcció Territorial.

L'informe podrà contindre els aspectes següents:

- Actuacions de gestió i organització del centre que influeix en la convivència.
- Grau de participació (professorat, alumnat, famílies...)
- Actuacions realitzades en l'àmbit de la promoció, prevenció i intervenció en convivència i efectivitat d'estes.
- Conflictivitat detectada en el centre (causes, tipus de conflictes, agents implicats...)

7. PROCEDIMENT PER A ARTICULAR LA COL-LABORACIÓ AMB ENTITATS I INSTITUCIONS DE L'ENTORN EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA.

La col·laboració de l'Ajuntament en matèria d'absentisme escolar és fonamental per a la prevenció.

El Gabinet Psicopedagògic Municipal, com a equip d'Orientació que presta els seus serveis en el nostre centre, té entre les seues funcions, l'assessorament al centre en matèria de convivència escolar tant en la prevenció com en la intervenció en diferents situacions que es produeixen en la vida del centre. Entre les funcions, cal destacar:

- L'avaluació i l'assessorament a l'alumnat amb problemes de desenvolupament personal i social.

Les activitats a realitzar són:

- L'avaluació dels alumnes amb problemes de desenvolupament personal i sociofamiliar a través d'entrevistes, qüestionaris i proves psicològiques.
- La intervenció individual i / o grupal, a través d'entrevistes, dinàmiques de grup, i / o tallers d'habilitats socials.
- La derivació de l'alumnat amb dificultats personals i / o socio-familiars a altres a altres especialistes o serveis (Serveis de Benestar Social Municipal, Servei d'atenció a la família i la infància, Centre d'atenció Primària, Unitat de Salut Mental Infantil, ...).
- Orientació i assessorament a les famílies.

Les activitats a realitzar són:

- Entrevistes amb les famílies per informar sobre l'evolució i el seguiment dels alumnes.
- Donar orientacions específiques referides a dificultats d'adaptació personal o en l'àmbit sociofamiliar.
- Participar en les accions formatives i informatives per a pares i mares programades des de la tutoria i des del Pla d'Acció tutorial del centre.
- L'elaboració de materials d'orientació per als pares.
- Assessorament al professorat.

Les activitats a realitzar són:

- Assessorament sobre tècniques i instruments per a la millora de la convivència escolar.
- Col·laboració amb els tutors per a la consecució dels objectius establerts en el Pla d'Acció Tutorial en matèria de convivència.

- Posada en pràctica juntament amb el tutor, de programes de competència social a nivell de grup-classe.
- Participació i assessorament en la Comissió de Convivència del centre quan es requerisca.
- Coordinació amb els recursos del municipi.

Les accions a dur a terme són:

- Derivació i coordinació amb l'Equip dels Serveis d'Atenció a la Família i la Infància (SEAFI).
- Derivació i coordinació amb els Centres d'Atenció Primària tant amb Pediatria com amb la Unitat de Salut Mental Infantil.
- Mantenir la coordinació i fer el seguiment amb els diferents serveis municipals que hi intervenen.
- Emplenament dels documents corresponents, inclosos en el Protocol d'Absentisme escolar.
- Elaborar informes tècnics que s'adjuntaran als expedients que es traslladen a la Fiscalia de menors.

8. PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR. ANNEX I:

Assetjament escolar i ciberassetjament

L'assetjament escolar

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religió) de forma reiterativa i al llarg d'un període de temps determinat.

L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres. És important no confondre aquest fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives que el centre tinga establertes en el seu pla de convivència i en el reglament de règim intern.

Característiques

- a. Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.
- b. Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la pateix de manera continuada.
- c. Hi ha desequilibri de poder. Es produeix una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.
- d. Es produeix indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne, que és col·locat d'aquesta manera en una situació d'indefensió.
- e. Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha un sol agressor, sinó diversos.
- f. Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament usualment són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.
- g. Aquesta situació d'invisibilitat sol passar desapercebuda moltes vegades per als adults.

El ciberassetjament

Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions, recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament; el que utilitza mitjans electrònics i rep el nom de ciberassetjament. Aquesta conducta es defineix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults

entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic. El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

Característiques

- a. Agressió repetida i duradora en el temps.
- b. Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.
- c. Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.
- d. Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e. Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blocs, fòrums, sales de xats.

Protocol d'actuació davant l'assetjament i el ciberassetjament 1. Detectar i

1. Comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne, ho comunicarà a un professor, al tutor o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.

2. Primeres actuacions.

- a. Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor de l'alumne afectats; estarà assessorat pels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arrebregarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.
- b. L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguin alumnes del centre.
- c. En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, aquestes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. Mesures d'urgència.

- a. Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els moments de descans i de pati; de l'estada al menjador, als banys i als vestidors, i de les entrades i eixides del centre.
- b. Avisar les famílies de la víctima i dels assetjadors.
- c. Explicar a l'alumne assetjat totes i cadascuna de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.
- d. En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie de contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i insistir-li en el fet que no faça desaparèixer les proves físiques que tinga.
- e. Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa o agressió que reba i oferir-li els mecanismes i les vies perquè ho faça amb la major discreció possible.
- f. Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries seguint el procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.
- g. Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, i si s'inicia el procediment d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

4. Comunicació de la incidència.

- a. La direcció del centre informará la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.
- b. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- c. Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

5. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

- a. La direcció del centre farà les entrevistes necessàries, preferentment de manera individual.
- b. La direcció del centre informará les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.
- c. Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat.
- d. Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares o tutors de l'alumne i aquests la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que aquesta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.

7. Definició de mesures de tractament individualitzat amb la víctima i els agressors, i de sensibilització amb observadors, amb les famílies i amb la resta de l'alumnat.

- a. Aquestes mesures i actuacions es referiran tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte. Caldrà garantir el tractament individualitzat tant de la víctima i de les persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.
- b. Amb caràcter orientatiu, en la web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport es proposen mesures i actuacions per a treballar l'assetjament escolar en les diferents tipologies que pot presentar, en l'enllaç <http://www.cece.gva.es/eva/val/previ.htm>.

ANNEX II: Conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme.

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'aquestes situacions a escala general, del protocol d'actuació quan els alumnes que provoquen aquests incidents manifesten problemes greus de conducta o trastorns.

Alumnat que altera greument la convivència

Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i reincidents, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

A) Procediment d'intervenció, en general.

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives

molt greus, com ara insults amenaques, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions.

- a. La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.
- b. La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general.

Mesures educatives correctores i disciplinàries.

Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaques, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim intern del centre.

La direcció del centre arrebregarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

- a. Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.
- b. Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als serveis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els serveis socials municipals, els serveis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En aquests casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

Alumnat amb alteracions greus de conducta

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, aquestes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissociat en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Aquest comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el pateix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament.

En l'àmbit educatiu, aquests alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

B) Procediment d'intervenció específic.

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a. Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació social i psicopedagògica de l'alumne.

b. Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen aquestes conductes en l'alumne.

c. Avaluació psicopedagògica. Es realitzarà o revisarà l'avaluació social i psicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

d. Sol·licitud de mesures de suport. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els serveis socials municipals, el servei especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

e. Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16 de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

f. Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de les incidències.

a. La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c. Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades

a. S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, i també de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b. Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares o tutors de l'alumnat menor d'edat.

c. Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares o tutors de l'alumne i aquests la rebutgen, l'Administració

educativa, si considera que la conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

E) Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.

La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ANNEX III: Maltractament infantil

El maltractament infantil es defineix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de díhuit anys, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amence l'adequat desenvolupament del xiquet. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entès com a abús físic, sexual i emocional, com els maltractaments passius, com ara la negligència física i emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar.

Protecció en l'àmbit escolar

Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil.

L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor i en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació. Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts menors que pateixen el maltractament en l'àmbit familiar en edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què l'han patit.

Gravetat i presa de decisions

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc) si no es prenen les mesures de protecció oportunes.

Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, castics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebè o té menys de cinc anys, o si pateix una discapacitat que li impedeix autoprotegir-se o demanar ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional de l'educació, el protocol que es posarà en marxa i la prioritat del cas.

L'avaluació exhaustiva correspon als serveis socials o al servei de protecció de menors.

Protocol d'actuació davant d'una situació observada de maltractaments i desprotecció del menor

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho comunicarà a l'equip directiu.

2. Actuacions immediates.

Després d'aquesta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor de l'alumne afectat i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

3. Notificació.

L'equip educatiu emplenarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social.

L'equip directiu podrà demanar l'assessorament del personal dels serveis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu.

4. Comunicació de la situació.

a. La direcció del centre enviarà l'original del full de notificació als serveis socials municipals de la localitat on

resideix el menor, n'arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne i en remetrà una altra a la direcció general competent en matèria de protecció de menors de la Conselleria de Benestar Social.

b. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c. Si la situació s'agreuja i sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'haurà d'informar la Inspecció Educativa, que sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

d. La comunicació a la família es realitzarà una vegada informades les autoritats competents, i serà realitzada per la direcció del centre.

Procediment d'urgència

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o del personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al centre de salut o als serveis d'urgència de l'hospital més pròxim.

2. La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà:

– El full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social.

Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al ministeri fiscal s'utilitzarà el model que es troba en l'annex VII d'aquesta orde.

3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

L'enllaç de la pàgina web de Benestar Social és: <http://www.bsocial.gva.es/va/web/menor>.

ANNEX IV: Violència de gènere

S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones, s'exerceix sobre elles pel fet de ser-ho. Aquesta violència comprèn qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjudici o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produeixen en la vida pública com privada, són comportaments violents per raó de gènere.

Tipus de violència de gènere

a. Violència física: és qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany. Aquests actes de violència física contra la dona poden ser exercits per homes amb els quals tinga o haja tingut relacions de parella, o per homes del seu entorn familiar, social i laboral.

b. Violència psicològica: és tota conducta que produísca desvaloració o patiment en la dona mitjançant amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o de submissió, coerció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Aquests comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. A més a més, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per homes en el seu entorn familiar, social i laboral.

c. Violència econòmica: consisteix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i dels seus fills, o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.

d. Violència sexual i abusos sexuals: és qualsevol acte de naturalesa sexual forçada per l'agressor i no consentida per la dona. La violència sexual comprèn qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb independència que l'agressor tinga o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

Protocol d'actuació davant d'una situació de violència de gènere

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.

a. Recollida d'informació. Després d'aquesta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor de l'alumne afectat, amb els serveis psicopedagògics escolars o amb el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

b. Actuació. En els supòsits de perill greu i imminent, i si la situació ho requereix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considera necessari, s'establirà comunicació amb el servei especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, els centres d'acollida i les entitats especialitzades.

c. Aplicació de mesures disciplinàries. En el cas que les persones agressores siguin alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà tal com es regula en els articles 42 a 49 del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

2. Comunicació de la situació.

a. La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b. En el cas que la incidència pugui ser constitutiva de delictes o de falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal utilitzant l'annex VII d'esta orde. Aquesta comunicació s'adreçarà a la sala de la Fiscalia que corresponga:

- Si els agressors i les víctimes són menors, a la Fiscalia de Menors.
- Si els agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.
- Si els agressors i les víctimes són majors d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

c. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

a. La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.

b. Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de denunciar-ho a les forces de seguretat.

c. Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els casos reincidents i en els que el centre reclame la implicació directa dels pares, mares o tutors de l'alumne i aquests la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que la conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ANNEX V: Agressions al professorat o al personal d'administració i serveis

Definició

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent o d'administració o serveis, tal com queden arrellegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, d'Autoritat del Professorat, quant als drets del personal docent.

Destinataris

Aquest protocol d'actuació està adreçat als equips docents, al personal d'administració i al personal que preste serveis als centres docents públics o als centres privats concertats no universitaris de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues funcions.

Protocol de protecció, assistència i suport al professorat davant d'agressions, com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions

1. Detecció i comunicació de la incidència.

a. Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una agressió que tinga per objecte el personal docent, el d'administració o el de serveis, té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre.

b. Així mateix, si els fets que són objecte de l'agressió poden ser constitutius de delictes o de falta, presentarà una denúncia davant del ministeri fiscal, del jutjat de guàrdia, o en qualsevol dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

c. El professorat o el personal d'administració i serveis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General, tal com es disposa en l'article 7 de la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen. La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre i s'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector de zona elaborarà un informe; posteriorment, tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, qui l'elevant a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

d. La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals de la persona interessada, telèfon de contacte, relat dels fets i tots els elements de prova de què es disposen i que servisquen per a confirmar aquells, amb citació de testimonis i, si és possible, dels seus relats dels fets.

Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, si n'hi ha, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec de la persona sol·licitant.

e. El director notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI.

f. La direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en aquest protocol amb la màxima celeritat.

2. Intervenció de la Direcció General de Personal.

La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa per qui sol·licite assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es refereix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. L'esmentat informe indicarà si es compleixen els requisits previstos en la llei mencionada perquè la persona sol·licitant pugui rebre l'assistència de l'Advocacia General. La direcció general traslladarà totes les actuacions fetes i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

3. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i el comunicarà a la persona interessada.

La facultat concedida a la persona interessada per aquest article no menyscaba el seu dret a designar advocat que l'assistisca o a sol·licitar que aquest li siga designat d'ofici, segons l'article 12.3 de l'esmentada Llei

10/2005.

ANNEX VI: Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades en els annexos, si es produeixen fora del centre.

Actuacions en general

Segons s'arregla en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i de conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident (insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si aquestes situacions es produeixen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les realitzades fora del recinte escolar però que estiguen motivades per la vida escolar o directament relacionades amb aquesta. Els casos seran tractats d'acord amb el reglament de règim intern de cada centre.

Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre

1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà el procediment de l'annex IV d'aquesta orde. En aquest cas, si la persona que pateix l'agressió és menor i es considera que hi ha desprotecció, es podran utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors.

2. Davant la situació descrita al punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà només després de les actuacions que s'arreglen en els apartats 2.b i 2.c, amb els quals s'informaran les autoritats competents.

Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar

L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, seguirà el procediment següent:

- a. La direcció del centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat competents.
- b. Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionada amb problemes de convivència o que atempte contra persones o instal·lacions en les proximitats del centre escolar, l'equip directiu arreglarà les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, que està disponible en http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf, i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, a l'adreça de correu electrònic convivencia@gva.es.
- c. La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe a la Delegació del Govern per mitjà de l'Àrea d'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració esmentat, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana es compromet a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.
- d. La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informarà el centre interessat i la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. Si no s'ha realitzat cap comunicació d'incidències, l'esmentada direcció general informarà també d'aquesta circumstància.

ANNEX VII: Model de comunicació al ministeri fiscal

ANNEX VII / ANEXO VII

	<p>MODEL DE COMUNICACIÓ AL MINISTERI FISCAL DE CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE I QUE PODEN SER CONSTITUTIVES DE FALTA O DELICTE PENAL</p> <p>MODELO DE COMUNICACIÓN AL MINISTERIO FISCAL DE CONDUCTAS GRAVEMENTE PERJUDICIALES PARA LA CONVIVENCIA EN EL CENTRO Y QUE PUEDEN SER CONSTITUTIVAS DE FALTA O DELITO PENAL</p>
A DADES DEL CENTRE / DATOS DEL CENTRO	
Codi del centre / Código del centro	Nom del centre / Nombre del centro
Localitat / Localidad	Província / Provincia
	Telèfon / Teléfono
B DADES DE QUI REALITZA LA COMUNICACIÓ / DATOS DE QUIEN REALIZA LA COMUNICACIÓN	
DNI	Nom / Nombre
	Cognoms / Apellidos
Càrrec que exercix en el centre / Cargo que desempeña en el centro	
Fax	Telèfon de contacte / Teléfono de contacto
	Correu electrònic / Correo electrónico
C INFORME / INFORME	
<p>El dia _____ de _____ de l'any _____ s'ha produït la incidència que a continuació es descriu. La direcció del centre considera que hi ha una conducta greument perjudicial per a la convivència en el centre i que pot ser constitutiva de falta o delictes penal. En compliment de l'article 44 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, es comunica al Ministeri Fiscal.</p> <p><i>El día _____ de _____ del año _____ se ha producido la incidencia que a continuación se describe. La dirección del centro considera que existe una conducta gravemente perjudicial para la convivencia en el centro y que puede ser constitutiva de falta o delito penal. En cumplimiento del artículo 44 del Decreto 39/2008, de 4 de abril, del Consell, se comunica al Ministerio Fiscal.</i></p>	
D DESCRIPCIÓ DE LA INCIDÈNCIA / DESCRIPCIÓN DE LA INCIDENCIA	
<p>(En la descripció han de constar els noms de l'agressor i la víctima i les adreces dels seus domicilis)</p> <p><i>(En la descripción deben constar los nombres del agresor y la víctima y las direcciones de sus domicilios)</i></p>	
E MESURES CAUTELARS ADOPTADES PEL CENTRE / MEDIDAS CAUTELARES ADOPTADAS POR EL CENTRO	
<p>La incidència ha sigut comunicada al registre central del PREVI</p> <p><i>La incidencia ha sido comunicada al registro central del PREVI</i></p> <p>_____, _____ de _____, de _____</p> <p>Firma _____</p> <p>Les dades personals que conté l'imprés podran ser incloses en un fitxer perquè siguen tractades per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, fent ús de les funcions pròpies que té atribuïdes en l'àmbit de les seues competències, i es podrà dirigir a qualsevol òrgan seu per a exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, segons disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal (BOE núm: 298 de 14 desembre de 1999).</p> <p><i>Los datos personales que contiene este impreso podrán ser incluidos en un fichero para su tratamiento por la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, en el uso de las funciones propias que tiene atribuidas en el ámbito de sus competencias, pudiendo dirigirse a cualquier órgano de la misma para ejercitar los derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición, según lo dispuesto en la Ley Orgánica 5/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal (BOE núm: 298 de 14 de diciembre de 1999)</i></p>	

(1/3) EXEMPLAR PER A LA FISCALIA / EXEMPLAR PARA LA FISCALÍA

MP031754

CECD - SDGTE

DIN - A4

IA - 18651 - 01 - E

MINISTERI FISCAL / MINISTERIO FISCAL. FISCALIA / FISCALÍA _____

PROVÍNCIA / PROVINCIA _____

07/07/14

ESQUEMA PROTOCOLS

Protocol d'actuació davant l'assetjament i el ciberassetjament

PREVENCIÓ

CENTRE:

- [Valors i actituds.pdf](#)
- [Pàgina de conselleria/PREVI](#)

ALUMNES:

- [Guia de prevenció per als alumnes.pdf](#)

PROFESSORAT:

- [Gestio de l'aula.pdf](#)
- [Metodologies.pdf](#)

FAMÍLIES

- [Guia per a les famílies.pdf](#)

DETECTAR I COMUNICAR LA SITUACIÓ.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament sobre algun alumne

Comunicar a un professor, al tutor o a l'equip directiu

(En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu)

PRIMERES ACTUACIONS.

EQUIP DIRECTIU (Assessorat pel gabinet municipal)

- Informa el tutor de l'alumne afectats
- Arreplegarà la informació, analitza i valora la intervenció que calga.

L'EQUIP D'INTERVENCIÓ

- Planificarà els recursos personals, materials i organitzatius.
- Reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors.

CIBERASSETJAMEN

- Informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat.
- Conservar les proves físiques.

**Mesures
d'urgència.**

- Augmentar la supervisió i vigilància
- Avisar les famílies de la víctima i dels assetjadors.
- Explicar a l'alumne assetjat les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.
- En cas de ciberassetjament, que canvie de contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i que no faci desaparèixer les proves.
- Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa o agressió amb la major discreció possible.
- Oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, se li aplicarà les mesures cautelars necessàries (Decret 39/2008).
- Aplicació o no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, (Decret 39/2008)

**COMUNICACIÓ
DE LA
INCIDÈNCIA**

DIRECCIÓ

- Informa la comissió de convivència
- Comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- Si la situació s'agreuja, informar la Inspecció per sol·licitar assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI
- Entrevistes individuals necessàries
- Informarà les famílies de les mesures i actuacions

